No. 1906 Zaterdag 24 Juli 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Koloniale Raad.

Wenschelijkheids-Verordening.

Eindverslag.

Eenige leden hadden in de laatste dagen geruchten vernomen, die hun weinig hoopvol hadden gestemd ten aanzien van de in dit ontwerp behandelde plannen ter opheffing van den kleinen landbouw.

Zij wenschten die geruchten hier niet onbesproken te laten, in het vertrouwen, dat de gedachtenwisseling daaromtrent tusschen Bestuur en Raad de noodzakelijke klaarheid zal brengen en in elk geval tot eene oplossing zal leiden, die ook de minder optimistisch gestemde leden van den Raad de vrijheid zal schenken hun stem aan de gevraagde credieten voor den kleinen landbouw te geven.

De leden aan het woord dan hadden vernomen, dat het Bestuur aan de pachters op een paar complexen Gouvernementsgrond in het 4de district alhier, waar er sinds geruimen tijd geen water meer te bekomen is voor mensch noch dier, had doen aanzeggen om hun grondjes op die complexen op te geven en in ruil daarvoor gronden aan te vragen op betere complexen, waar er volop water te bekomen is. De pachters echter zouden, als men goed ingelicht was, ronduit geweigerd hebben aan die aanzegging te voldoen.

Het Bestuur zou toen om die pachters van water te voorzien een contract met twee plantage-eigenaren gesloten hebben om hun water te leveren, tegen eene vergoeding van f 15,— per dag aan ieder.

Zonder hier anders dan zeer ter loops te willen wijzen op de onevenredige uitgaaf van f 900.— 's maands voor een aantal pachtperceelen, die per jaar aan huur waarschijnlijk niet veel meer dan f 150.— opbrengen, achtten de leden aan het woord de vrees gewettigd, dat bij zulk een wijze van optreden tegenover de pachters van het groote plan tot verbetering van hun toestand niets terecht zal komen.

Immers in de Memorie van Toelichting is uitdrukkelijk gezegd, dat het Bestuur zich bij de uitwerking van het thans ontworpen plan zal spiegelen aan de vroeger gemaakte fouten en waarborgen zal treffen, dat van de verschafte middelen werkelijk het gebruik zal worden gemaakt, waarvoor zij bestemd zijn, b. v. *door den huurder slechts zoolang op den bouwgrond te laten wonen, als hij het terrein naar redelijke eischen benut.*

Gevraagd werd wat er van die goede voornemens terecht kan komen, als het Bestuur zelfs tegenover pachters, die op absoluut onbruikbare perceelen wonen, waar zij zelfs in den regentijd niet over goed drinkwater kunnen beschikken, niet durft optreden?

De leden aan het woord meenden dan ook, dat bij den gebleken onwil van een deel der pachters om tot verbetering van hun eigen economischen toestand mede te werken en de houding van het Bestuur tegenover dien onwil, men zich wel tweemaal mag bedenken voor men weer honderd duizenden gaat uitgeven voor een doel, welks welslagen blijkbaar geheel zal afhangen van het inzicht van tot oplossing van economische vraagstukken totaal onbevoegden.

Intusschen werd ook niet voorbijgezien, dat de thans getroffen regeling ten opzichte van de watervoorziening en de oogenschijnlijke onmacht van het Bestuur om tegenover de pachters op te treden, slechts van zeer tijdelijken aard kunnen zijn en dat het hier misschien slechts een zeer tijdelijke regeling geldt; een overgangsmaatregel.

Ook in dit licht bezien echter achtte men den getroffen maatregel niet zonder bedenking. Waar de geheele stadsbevolking, rijk en arm, het benoodigde water voor haar gebruik *koopen* moet, kon men niet inzien, waarom het Gouvernement voor de bevolking van Buitenbosch water koopen moet en gratis verstrekken. En niet eens het hoog noodige drinkwater alleen, maar, als men goed ingelicht was, overvloedig water.

Hoe zal verder het Bestuur aan de consequenties van den getroffen maatregel ontkomen als ook andere waterleveranciers aan pachters van andere complexen om vergoeding opkomen op denzelfden voet als voor Buitenbosch aangenomen is?

Zonder te willen treden op het terrein van het uitvoerend gezag vreesden eenige leden, dat het Bestuur ten deze een stap ondernomen heeft, die niet alleen het ontworpen plan tot ecomische verheffing van den kleinen landbouwer in gevaar brengt — immers tot medewerking onwillige pachters in hun verzet stijft — maar ook zeer bezwarend kan blijken voor de Koloniale kas.

Een lid meende te weten, dat er zelfs vonnissen tot ontruiming van huurgrond, op grond van wanbetaling der huurpenningen, onuitgevoerd zijn, waar immers het Bestuur zelf de actie tot ontruiming had ingesteld.

Datzelfde lid zou gaarne alsnog vernemen hoe het staat met de terugbetaling van de op Aruba verleende voorschotten voor de aloëcultuur.

In het vertrouwen, dat het Bestuur de hierboven gestelde vragen en weergegeven bedenkingen vóór of op de openbare vergadering zal willen beantwoorden, achtten de Afdeelingen de openbare beraadslagingen over het Ontwerp genoegzaam voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Juli 1920.

De Raporteurs,
H. STATIUS MULLER.
ED. S. LANSBERG.

De Viering van het Gouden Jubelfeest

der Paters Dominicanen in de Missie van Curaçao.

II

Na deze heilwenschen stond Mgr. VUYLSTEKE van zijn zetel op om met een kort woord zijn diep gevoelden dank uit te spreken. ZD.H gevoelde zich als 't ware overweldigd door die overgroote en hartelijke deelneming, sympathien, waardeering voor het werk in die 50 jaren door de Paters verricht. Doch des te meer dringt zich van onzen kant het besef naar voren van den plicht van dankbaarheid jegens de bevolking voor haar medewerking al die jaren verleend, zoodat het zaad, door de Paters in al die jaren uitgestrooid, zulke goede vruchten kon opleveren.

Ook dit besef gaat gepaard met onze verzekering en belofte dat wij zullen blijven werken voor het heil der zielen aan onze zorgen toevertrouwd.

Innigen dank bracht ZDH. verder aan de schitterende prestaties van het Feestcommitté, aan alle corporaties en particuliere personen, die tot zoo'n boven alle verwachting buitengewone viering van dit feest hebben medegewerkt.

Alsnu ving het defilé aan, die stroom van menschen, waaraan geen einde scheen te komen, die allen persoonlijk hun hulde en gelukwenschen kwamen aanbieden aan het Hoofd der Missie en de Paters.

En toen die eerste drukte wat geluwd was, kwamen de Vertegenwoordigers der Religieuze Congregaties, die hier op het eiland werkzaam zijn, hun gelukwenschen aanbieden.

Allereerst de Eerw. Moeder JOSEFINA, Overste van het St. Elisabeth's Gasthuis aan het hoofd van de Overste van Montecristo en Zaquito, die in dichterlijken heilwensch haar gedachten vertolkte en deze daarna keurig gecalligrapheerd aan ZDH. overreikte.

Hierna volgde de Eerw. Mère ALEXIA, de Overste der ZZ. Franciscanessen van Roosendaal, omringd door de Eerw. Superieures van Habaai, het Pensionaat en St. Martinus Gesticht.

Ook Mère Alexia droeg de gelukwenschen harer medezusters in dichtmaat voor. Een waar meesterstuk van teeken- en schilderkunst, door een der Zusters vervaardigd, was het album, waarin dit dichtstuk stond opgeteekend, dat aan allen een uitroep van bewondering ontlokte, en dat aan ZDH. daarna werd aangeboden.

Ten slotte sprak de Eerw. frater Aurelianus, Visitator en Directeur Eerw. fraters van Tilburg eenige gevoelvolle woorden van felicitatie, tevens aan Mgr. een gesloten couvert overreikend.

Met een geestige speeche dankte de Hoog Eerw. Pater M. LUYCKX, Vicaris prov. voor de wenschen dezer religieusen en voor de krachtige medewerking, waarmede zij in al die jaren het werk der Paters gesteund en verlicht hadden.

Wij zouden haast vergeten te melden dat na de eerste gelukwenschen reeds de eerewijn was aangeboden en een dronk gewijd aan alle deelnemers van dit blijde feest.

Gedurende deze plechtigheid speelde het Muziek-Korps der Weesjongens van Santa Rosa op het plein van Pietermaai en hielden het talrijk aanwezig publiek in een blijde opgewekte stemming.

DE OPTOCHT EN CANTATE DER SCHOOLKINDEREN.

Het feestprogram vermeldde: ten 4.15 uur optocht der Roomsche Schooljeugd van het St. Thomas College naar het plein van Pietermaai. 5 uur uitvoering der Cantate.

Wij zijn geen getuigen geweest van het uittrekken van den kinderstoet. Doch die het wèl gezien hebben, verzekeren allen om strijd, dat het een onvergelijkelijken indruk op hen gemaakt heeft: die eindelooze optocht van ruim 1800 kinderen, allen in het wit gekleed, de meesten met een palmtak in de hand, allen even blij en opgetogen en met een van vreugde stralend gezicht, voorop de meisjes, daarna het muziekkorps der weesjongens van Sta Rosa, gevolgd door de jongens van de fratersscholen.

De afspraak was, dat die kinderstoet bij het Wilhelminapark zou worden opgewacht door de allegorische optocht van de St Jozefs-Gezellen. Deze hadden een auto-truck zeer kunstig omgetooverd in een zeilvaartuig, dat den schoener *Gouverneur de Rouville* moest voorstellen, waarmede de eerste Dominicaansche Missionarissen in 1870 de overtocht van Holland naar Curaçao volbracht hadden. Niets ontbrak om de illusie volkomen te maken. Naast de kapitein, stonden de 3 Dominicanen met den bisschop aan het hoofd opgesteld. Onwillekeurig en geheel tegen de bedoeling in werd ook nu (evenals in 1870) het geduld der bewoners op een zeer harde proef gesteld, die reikhalzend uitzagen naar de komst van deze missionarissen. Het mecanisme van de auto-truck weigerde halsstarrig zijn dienst. En zoo werd de kinderstoet opgehouden, terwijl op het plein van Pietermaai duizenden van toeschouwers zich maar niet konden begrijpen waarom de langverwachte bark zoo lang uitbleef.

Boven de hoofddeur van het convent der Paters prijkte het beeld van den H. Dominicus in electrischen lichtkrans, terwijl een soort van estrade en portiek daar vóór was aangebracht met palmgroen en bloemen versierd. Bijna op het midden van het plein was een kiosk opgeslagen, met wapperende vlaggen en op de vier hoeken een pilaar met kapiteel van cement, bereidvullig voor dit doel door de cementfabriek van de Heeren Beaujon en Neuman afgestaan. Hier stonden het muziekkorps van het garnizoen onder leiding van den Heer Boskaljon reeds gereed.

Eindelijk kwam de stoet opdagen.

Wegens de enorme menschenmassa duurde het nog geruimen tijd eer de schaar van jongens en meisjes aan beide zijde der muziekkiosk in goede orde kon worden opgesteld.

Overweldigend was de menschenmenigte die op het Concordiaplein stond saamgestroomd. Tusschen de kiosk en het convent stonden zo dicht opeengepakt, waar geen dóórkomen aan was. Verder op rondom de kinderschaar golfde een ontelbare menigte. Wij wagen ons aan geen schatting. Doch wanneer men van uit de hooge ramen van het klooster der Paters zag welk een klein groepje die menigte van 1800 kinderen vormde te midden dier wijd uitgestrekte, dicht opeengedrongen menigte, dan moeten er zeker veel duizenden menschen op dien namiddag daar bijeen geweest zijn.

Achter de schoener *Gouverneur de Rouville* volgde nog een tweede auto, waarin een strijkje was gezeten, daarachter kwam een 30 tal andere auto's. Het was de Heer Ed. Jansen, president van de St Jozefgezellen met de andere commissieleden onmogelijk met hun auto ver genoeg door de menigte heen te komen, en zoo moest hij op eenigen afstand staande van de portiek van het convent, waaronder Mgr. en de Paters stonden, met een stentorstem zijn geestdriftige rede voordragen.

ILUSTRE SR. OBISPO, MUY REV. P. VICARIO, REV: CLERO, HONORABLE JUNTA DIR: DE ESTA FIESTA,

RESP: CONCURRENCIA:

Un deber me obliga a tomar la palabra en este momento donde una voz mas previligiada debia hacer uso de ella.

Fállo por completo de aptitudes sobresalientes para desempañar ésta papel dificil ante un AUDITORIO tan ilustrado é intelectual, la emocion me agobia y las palabras se me húyen al contemplar el bello espectáculo que en esta tarde se presenta ante mi vista.

No lo llameis pretencion Sres!! si despues de haber escuchado ésta mañana sendos *Discursos* y *Manifestaciones* por numerosos *Oradores Elocuentes*, véngo con mis insuficiencias, hijas no mas de una buena voluntad á perturbar vuestros sanos *Criterios*, no!.. permitid si!! que mi-humilde voz sea el *Eco* que en nombre de esta simpatica *Asosiacion* ha de llevar la palabra,..... y por lo tanto imploro de antemano vuestra indulgencia.

Rev: Padres: No somos los llamados a predicar vuestros elogios y virtudes, tampoco venimos a cantar vuestras glorias; no Sres! esto es de mas! vuestros hechos los justican!!!

Venimos unicamente en esta dia a cumplir con un deber de justicia, Si..!..!...con el deber de gratitud! *gratitud*, si Sres!!.... éste es nuestro *ideal*!.! Deseamos corresponder de alguna manera á los que por espacio de medio *Siglo* abandonaron a su *Madre Patria*, la tierra amada que los vió nacer, el afecto de su queridos PADRES y muy especialmente el *Amor* de una idolatrada *Madre*, ese ser tan sagrado, ese pedazo del alma, que no se hálla en este *Mundo* conque compararlo!!! I porque? para sacrificarse á Dios con cuerpo y alma y para enseñarnos la *Doctrina* del *Héroe* del *Calvario* y despues recibir como gran recompensa la mayor de las veces, la ingratitud!! *Sublime Mision*, Senjores! no es verdad?....

Hoy se conmemora la *Boda* de *Oro* de la llegada de ésta *noble Mision* á Curazaó. Sres! fecha clásica y trascendental en las páginas de la historia de este *Pueblo*, En este día viene á nuestra mente el 11 de Julio de 1870, fecha inmortal, escrita con Caracteres, indelebles en el *Archivo* de ésta *Diocesis*, porque nos cita la feliz llegada á éstas playas del primer *Principe* de la *Iglesia* de la *Orden* de STO DOMINGO, el Ilustre Mgr. VAN EWIJK, Obispo de *Camaco* y Vicario Apost: de Curazao; acompañado de los muy Rev: Sac: SCHRAUWEN, BERGMANS y BROEDER JOSEPH, todos hoy de feliz memoria!

De feliz memoria os repito i Si Sres!!! porque es cierto que ellos

no existen, pero su *obras.* nunca! jamas mueren!!! los siguen mas alla de la *ultratumba;* porque han dejado Sucesores como los inolvidables Obispos Mgr: REYNEN, JOOSTEN, VAN BAARS y por suerte hoy, en esta época de una *Revolucion Mundial,* se encuentra en frente de los destinos de la MADRE IGLESIA el Ilustre Mgr: VUYLSTEKE, ministro de espirito elevado, que ha sabido corresponder á su turno de una manera digna la delicada *Mision* confiada por la Sta *Séde* a su Cuidado.

Muy Ilustre Sr: Obispo y muy Rev: P. Vicario: A vosotros toca por feliz coincidencia presidir éste Acto de tan trascedental importancia para ésta Cristiana Grey, ós felicitamos ingenuamente por el *Triunfo* alcanzado durante medio Siglo por medio de los esfuerzos de la Orden de Sto. Domingo en éste Vicariato. Que el Cielo os siga eluminando y derrame sobre vosotros a mano llena su Sta Bendicion, para que prosiguen en sus obras benéficas como hasta ahora, pára bien de éste Pueblo y la gloria del Señor!!!....

En éste momento de Sto Regocijo para la Parroquia de Pietermaai, se desprenda de nuestro ojos una lagrima de ternura a la grata memoria de nuestro inolvidable Ex-Director Rev: P. POEISZ q. e. p. d. El desde la mancion celestial celebrará con nosotros la BODA de ésta Mision, por lo tantò recojeremos ésta lágrima convertiéndola en una perla de gratitud para coronar la SIEN de nuestro viejo y muy querido Padre JANSEN, Fundador de ésta *Unión* y décano hoy de los Padres Domínicos en ésta Colonia, cúya figura simpática se destáca en medio de nosotros cual antorcha que iluminó a mas de 3 GENERACIONES, repartió todo loque tenia en bienestar de su prógimo i hoy que ya no posee nada otro que SU VIDA; ésta la daria, si fuera necesaria en *Pro* de la *Iuventud!!!*

Por éso La U. S. J. y el Pueblo Católico de Pietermaai, inmortalizará su nombre junto con los primeros Fundadores de ésta Sublime Orden en ésta Isla! Sus recuerdos vivirán en nuestra mente, asi como en nuestros corazones están grabadas sus palabras Evangélicas que siguirán de Generacion en Generaciones.

Muy Rev: Clero: Nada os puede ofrecer ésta Corporacion en prueba de gratitud por todo lo que habeis hecho por ellos, pero dignáos aceptar este humilde Homenaje público como una manifestacion sincera y espontánea de Su parte, de los *Amigos Musicos* y de éste *Pueblo* que hacen fervientes votos para que el *Cielo* corone vuestros trabajos y os conserva MULTOS ANNOS!!!!

Señores!!!!

Meermalen werd deze vurige speeche door applaus ondergebroken. Op het einde barstte de geestdrift los in luid gewuif en handgeklap.

Hoe gaarne zouden wij de cantate: *Hulde van de Roomsche Schooljeugd* in zijn geheel hier opnemen. En als cantate, bestemd om door kinderen gezongen te worden, èn ook als gelegenheids-gedicht, dat de gedachten der kinderen vertolkte, die nu eerst te samen, dan weer in beurtzangen hun hulde en dank den jubilarissen toezongen, verdient dat vrij groot dichtstuk allen lof en doet den maker, den Eerw. frater Gerontius, alle eer aan.

Onder begeleiding van het militair muziekkorps zongen de kinderen met een geestdrift en opgewektheid, zuiver van toon, keurig in de maat, het oog onafgewend op den dirigent, zoo mooi en klaterden en schalden de kinderstemmetjes over de hoofden dier duizenden de lucht in, dat het een lust was en men niet moede werd er naar te luisteren. Wij bewonderen het geduld van Fraters en Zusters, die de kinderen deze Cantate hebben ingestudeerd.

Het zal ook voor hen een heele voldoening geweest zijn, dat de uitvoering zoo keurig van stapel liep en zulk een geestdriftig applaus dier ontelbare menigte inoogstte.

Geregeld en in de volmaakste orde verliep deze uitvoering en hoogst voldaan en tevreden ging de menigte huiswaarts en werd de kinderstoet hier ontbonden.

HET PONTIFICAAL LOF.

Wij hadden ons niet veel voorgesteld van het kerkbezoek bij het Pontificaal Lof, dat half 7 moest beginnen.

Want eerst op dat uur was de kindercantate geeindigd. En van de duizenden die daarbij tegenwoordig waren geweest en urenlang tegen elkander hadden opgedrongen gestaan, konden wij niet verwachten, dat zij nog in staat zouden zijn de lange vermoeiende avondplechtigheid in de kerk bij te wonen.

Hoezeer hebben wij ons vergist, Ook in deze avondoefening was de ruime kerk van Pietermaai tot in alle hoeken bezet met een dichte menigte.

Z.D.H. de Apost. Vicaris droeg dit Lof op, geassisteerd door den Hoog Eerw. Pater Vicaris M. LUYKX, als presbyter-assistens, en de Pastoors J. v. D. VEER en FR. HENDRIKS, als diaken en subdiaken terwijl de Paters Hofhuis en Zeppenfeldt als acolythen P. Janssens als thurifer arius en P. Wahlen als ceremoniarius fungeerden.

Onder het lof bracht het zangkoor met begeleiding van orkest de driestemmige *Quid retribuam* van *A. Giesen,* de *Ave Maria* van *Beltjens,* de 2-stemmige *Magnificat* van *Viadana, Ecce Fidelis* (2-stemmig) van *frater Candidus* en de *Gaude Mater* (3-stemmig) van *F. Witt* ten gehoore. Ook nu in het Lof was de zang en het samenspel van het orkest voortreffelijk. Het was geen muziek, die afleidde, doch integendeel diep religieuze muziek, die tot grooter gods vrucht stemde. Op de cherubijnenvleugelen van dezen zang werden de zielen opgeheven tot lof, dank en aanbidding.

Hierna betrad Mgr. VUYLSTEKE den preekstoel en hield

De Feestrede.

Naar aanleiding van den tekst van Isaias VI. 8, behandelde Z. D. H. de verheven roeping en uitverkiezing van den Priester-Missionaris. —

Toen Pius XI z. g. in 1868 de Missie aan de Paters Dominicanen van Holland toevertrouwde, was hun getal nog uiterst gering, om dat de Reformaties de tallooze kloosters, die de Orde in de dagen in Holland bezat, had ontroofd, vernield en met wortel en tak uitgeroeid. Eerst na drie eeuwen begon de Orde weer opnieuw wortel te schieten en langzaam weer op te leven. De werklieden waren wel weinigen. Doch Rome had gesproken en gehoorzaam aan het Pauselijk woord zou de Orde haar zending volbrengen en hier het net uitwerpen, hier in dat onbekende oord, waarvan de bevolking haar geheel vreemd was.

Uit liefde voor zijn naaste, zal de Priester alles verlaten om de zielen zalig te maken.

Een priester, die de stem van God in zijn ziel verneemt om het Evangelie te gaan verkondigen en zou weigeren daaraan te gehoorzamen, zou den naam van priester onwaardig zijn.

Bovendien de priesters nu voor deze Missie uitgekozen, waren ook religieuzen, en wèl leden van de Orde van Sint Dominicus, van dien roemrijken Apostel van Frankrijk en Spanje, die het heil der zielen hartstochtelijk lief had, elken nacht in gebed en strenge boetvaardigheid doorbracht voor diezelfde onsterfelijke zielen, geheel Europa afreisde om zielen voor Christus te winnen.

Diezelfde liefde bezielde ook zijn kinderen, gebonden door beloften van gehoorzaamheid, en die op den dag hunner priesterwijding het woord van Christus, als tot hen zelf gesproken, erkenden: „*Gelijk de Vader Mij gezonden heeft, zoo zend Ik U.*"

De goddelijke Voorzienigheid zou zelf voor een arbeidsveld zorgen waar op zij hun missiearbeid konden uitoefenen.

Zoowel Mgr. Niewindt als door Mgr. Kistenmakers zagen door het voortdurend grooter wordend gebrek aan priesters de Missie van Curaçao achteruit gaan. Zij hadden aangeklopt telkens opnieuw bij alle mogelijke religieuse Orden in Holland, bij Jesuiten, Redemptoristen, Franciscanen, niemand dacht aan de PP. Dominicanen en toch zijn zij gekomen door een providentieele beschikking Gods, want de Bewaarengel van Curaçao had op hen het oog gericht en hen aan bevolen.

Zij kwamen niet op eigen gezag, want niemand heeft het recht een volk het Evangelie te prediken zonder gezag, zonder machtiging. Zij kwamen, gezonden door de hoogste autoriteit op aarde, gezonden door den Paus en op den 11 Juli 1870 zetten de eerstelingen van St. Dominicus' Orde hier voet aan wal.

En zij die hier *nu* werken, zijn wettige opvolgers dier eerste gezondenen, eveneens door hun Overste met datzelfde Evangelie van Christus en der Apostelen uitge zonden.

Hoeveel redenen van dankbaarheid voor het volk van Curaçao dat God deze Missionarissen, deze priesters, deze religieusen gezonden heeft, die behooren tot de Orde van St Dominicus, die reeds in het jaar 1232 haar eerste klooster oprichtte in Holland en later in bijna alle steden van ons Vaderland een klooster bezat, diezelfde religieusen die den H. Thomas van Aquine tot ordebroeder, en zooveel Evangelieverkondigers en martelaars onder hun medeleden tellen.

Gij, volk van Curaçao, zijt een bevoorrecht volk door deze uitverkiezing.

Hebt gij, zoo ging Mgr. voort, hebt gij beantwoord aan deze groote genade? Hebben uwe priesters beantwoord aan hun verheven roeping?

50 jaren lang hebt gij het woord dier priesters vernomen en gevolg gegeven. Hen behandeld en geeer biedigd als gezanten en dienaren Gods. Want zij prediken niet in hun eigen naam, maar in dien van Hem, die hen gezonden heeft.

Veel, zeer veel is er in die 50 jaren door hen tot stand gebracht, zij hebben voortgebouwd op de grondslagen gelegd door hun voorgangers, seculiere priesters en capucijnen; zij hebben geoogst, wat anderen gezaaid hebben. Dankbaar zijn wij jegens onze voorgangers. Maar niet aan hem, diezaait of oogst komt de eer en verdienste toe, maar alleen aan God, die de wasdom geeft.

Dank ook aan de Eerw Zusters en Fraters, die medegewerkt hebben en van wie de priesters in hun missiewerk zooveel steun ondervonden en aan wie zij zooveel te danken. hebben.

Ten slotte bracht Mgr. dank aan de paters zelf, zijn medewerkers in den Curaçaoschen wijngaard des Heeren. Zonder u, zeide Mgr., zou ik zelf een onnuttig werktuig geweest zijn. Dank ook aan hen allen, die ons reeds zijn voorgegaan en nu in vrede rusten.

Dank aan U, geloonigen, voor uw trouw en aanhankelijkheid aan uw priesters die hier werken voor uw heil en zaligheid.

Uw priesters weten, dat zij eenmaal aan God strenge rekenschap voor hun werken zullen moeten af leggen. Daarom, geliefde geloovigen, bemint uw priesters, eerbiedigt uw priesters, gehoorzaamt uw priesters.

Bidt ook voor uw afgedwaalde broeders, die niet behooren tot ons H. Geloof. Ook zij hebben een onsterfelijke ziel. Bidt dat geen hunner verloren ga, maar dat ook zij eenmaal den waren schaapstal mogen binnen gaan en allen één kudde en één herder vormen.

Na afloop dezer indrukwekkende rede, hief Mgr. met de talrijke priesterschaar het *Te Deum* aan, dat in beurtzang met het koor werd voortgezet. Dat was het machtig danklied van priesters en volk aan den Drie-éénigen God, dat deze grootschen jubeldag besloot.

Toen na het zingen van het 3 stemmig *Tantum Ergo* van Rev. Pére PIE BERNARD de zegen met het Allerheiligste gegeven was, zong de ontelbare menigte uit volle borst het jubellied: *Hymno di Fiesta.*

SLOT.

Nadat de kerkelijke plechtigheid van dezen dag besloten was, trok de onvermoeiende Heer Boskaljon met zijn stafmuziek in de Kiosk op het plein van Pietermaai weer een overtalrijke menigte, die in opgewekte stemming genoot van zijn afwisselend program.

En zoo behoort de herdenking van dit gouden jubileum weer tot het verleden.

Doch wat niet tot het verleden behoort, is het feit, dat zal blijven nl. dat de band tusschen de Katholieke bevolking en haar geestelijkheid weer nauwer is toegehaald, beiden nog inniger aan elkander gebech zijn, en de wederzijdsche waardeering en sympathie nog grooter is geworden.

Een woord van hulde, dank en bewondering is hier zeker wel op zijn plaats voor de Heeren en Dames van het Feestcommitté, dat met zooveel zorg en moeite dit feest heeft voorbereid en zoo schitterend en boven allen lof verheven uitgevoerd. Veel en hard is er gewerkt, ook in het verborgen, wat niet is opgemerkt. Wat wel in het bijzonder mag gememoreerd worden, is het reuzenwerk verricht door de ijverige congreganisten van Pieter maai onner de deskundige leiding van Mejuffrouw Fl. Maduro om in zulk een korten tijd zulk een indrukwekkend mooie versiering van hun parochiekerk tot stand te brengen.

Koloniale Raad.

Woensdag avond hield de Kol. Raad een vergadering, waarbij de *Wenschelijkheids-Verordening* behandeld werd.

Slechts 8 leden waren present.

Afwezig waren de Heeren Maduro en Penso, die zich buitenslands be vinden, benevens de Heeren Herm-Statius Muller, Lansberg en C. S. Gorsira.

Als gemachtigden van het Bestuur waren tegenwoordig de Heeren Langemeyer, wnd. Directeur van Openb. Werken, A. B. J. Prakken, H. J. Cohen Henriquez en G. B. Dussel en Meerdink.

Het verzoekschrift van het *Alg. Nederl. Verbond,* op de laatste vergadering der *Groep Antillen* op Initiatief van den Heer Scholtens ingediend, om de examens voor onderwijzer(es) alleen in het Nederlandsch en niet in een vreemde taal te doen plaats hebben, werd gesteld in handen der commissie *ad hoc* ter fine van advies.

De Heer Winkel opende ouder gewoonte weer de rij der sprekers, was natuurlijk weer voor bezuiniging, maar was toch van oordeel dat het Bestuur niet lijdelijk mag toezien, dat de buitendistricten achteruitgaan. Om die reden juicht spr. de voorstellen van het Bestuur toe, is wel niet enthusiast gestemd, om het steeds dreigend gevaar van misluking, maar wil het dezen keer toch nog eens probeeren. Mocht het echter ook met de uitvoering dezer nieuwe plannen misloopen, dan kan hij zich volkomen vereenigen met de voorstellen van den Heer H. Muller om voortaan alle crediet voor de landbouw te weigeren. Dus dan moet Barbetje maar hangen.

— Wat het crediet voor de ambachtschool van Santa Rosa betreft, betreurt de Heer Winkel het (het was ook niet anders te verwachten) dat aan de R. K. Missie dat crediet gegeven wordt. Doch alleen onder deze voorwaarde zegt hij zijn steun aan dit voorstel toe, dat er toegang voor iedereen tot die school moet zijn, zonder aanzien van geloof of godsdienst. En wanneer tegen deze conditie zou gezondigd worden, moet de missie verplicht worden, de toegestane gelden terug te geven.

De Heer ZEPPENNELDT verheugt zich over de posten voor Aruba, speciaal voor het in orde breugen van de Paardenbaai, zoodat deze toegankelijk kan worden voor grootere schepen en daardoor meer in aanraking kan komen met handelssteken in Europa, Centraal en Zuid-Amerika, vooral Venezuela en Columbia. Grootere bloei van Aruba zal ook aan Curaçao ten goede komen. Door die verbetering der haven vangt men twee vliegen in één klap. Want het uitgebaggerde zand kan tevens dienen tot het maken van een 2den steiger.

Verder drong de spreker nog aan op een spoedige stoomverbinding tusschende eilanden en betere kust verlichting van Aruba.

De Heer ELLIS dikt het gezegde van den vorigen spreker nog wat aan, Groote schepen kunnen de Paardenbaai niet meer binnenkomen, zelfs de Gouvernementsschoener blijft op eerbiedigen afstand. Onlangs kon een driemastschoener niet binnen komen. Verder wees spr. nog op het nut van telefoon en brandspruit voor Bonaire en Aruba, in verband met de groote afstanden, brandgevaar, enz. enz. — Wat de ambachtsschool betreft zijn allen het over eens, dat deze noodzakelijk is en moet komen. Aan de levensvatbaarheid van zulk een scool behoeft men niet te twijfelen, want de bestaande van Sta Rosa heeft reeds velen een ambacht geleerd en goed werk bezorgd. Deze school wordt nu verplaatst, vergroot en uitgebreid, wat natuurlijk zeer groote kosten meebrengt, waartoe de directie der school zelf niet in staat is. Die school werkt voor het algemeen belang, heeft feitelijk reeds 30 jaar lang gewerkt ten bate der kolonie. Hier is geen sprake van bevoorrechting.

De Heer PRAKKEN gemachtigde van het Bestuur wees op de minder juiste conclusies van het Eindverslag (zie vooraan in dit nummer). Die leden zijn voortgebold afgaan de op eenige losse geruchten. Het is waar, dat *Buitenbosch* is aangewezen om ontruimd te worden, want de meeste menschen, die daar wonen oefenen hun beroep in de stad uit; zij zullen dan naar *Veeris* worden overgebracht. Doch dat kan nietonmiddellijk geschieden. Die menschen hebben zich tegenover het Gouvernement in niets misdragen Men kan ze dus maar zóó niet oppakken en ergens anders néér zetten. Nu heerscht daar op het oogenblik absoluut gebrek aan drinkwater, terwijl twee plantageeigenaars weigerden het van hun putten te geven, tenzij tegen een vergoeding van 15,—fl daags, zoodat het Gt. wel gedwongen was in te grijpen, wilde het de menschen niet zien ontkomen, te meer omdat het toch maar een tijdelijke maatregel is, daar die menschen toch binnenkort zullen verplaatst worden.

Bovendien wordt dat water niet *om niet* gegeven. Men zal trachten hen daarvoor een kleine vergoeding te laten betalen.

Wat de achterstallige huur- en belasting penningen der domeingronden betreft, grijpt het Bestuur met krachtige hand in. Er is die menschen reeds aangezegd, dat ze binnen 6 maanden alles moeten afbetaald hebben. Als bewijs daarvan kon nog dienen, dat o. a. 13 Juli, dus how daags vóór dagteekening van het eindverslag, iemand werd uitgezet, die reeds 4 jaar met betaling ten achter was. Het Bestuur heeft dus wel reden ietwat ontstemd te zijn, dat sommige leden zich in hun oordeel zoo lichtvaardig door losse en onbewezen geruchten hebben laten leiden.

Hierop gaf de Heer LANGEMEYER eenige inlichtingen, terwijl de Heer MEERDINK nog eens den Heer Winkel geruststelde (de *Memorie van Antwoord* had dit ook al gedaan) dat op de Ambachtschool geen leerlingen om redenen van geloof of godsdienst zullen geweigerd worden. Bovendien is de kans daarvoor niet groot, te minder dewijl het Gouvernement spoedig zelf een eigen school zal oprichten of met steun van het Gt. leerlingen op fabrieken en werven zal plaatsen.

De Heer DUSSEL verklaart zijn groote tevredenheid, dat de leden zich met de landbouwvoorstellen kunnen vereenigen. Doch men houde wel in 't oog, dat deze voorstellen niet alleen ten doel hebben den toestand der planters, doch ook in het algemeen het productievermogen van den grond te verbeteren door irrigatie, verbetering van het yeeras, voedergewassen, grooter melkopbrengst. (De prijs van 80 cts. voor een liter melk is zeker veel te hoog en kan en moet dalen). Ook door het geven van voorschotten voor het aanleggen van kokosboomgaarden enz.

Zoo kan men zeggen, dat wat vroeger tot nu toe voor den landbouw door het Gt. is gedaan, niet zonder nut is geweest, maar wel degelijk ook zijn goede zijde heeft gehad omdat het een voorbereiding is geweest, en men nu weet, welke fouten vermeden moeten worden voor hetgeen in de toekomst moet geschieden.

Hiermede waren de algemeene beraadslagingen geëindigd.

Bij den post van 1 *sub c, fourage gelden voor de bedienaren van den godsdienst in de buitendistricten* stelde de Heer Winkel voor deze post te laten vervallen, hierin gesteund door de Heeren Forbes en Senior. De Heeren Zeppenfeldt en Ellis en Prakken verdedigden dezen post. Bij stemming kwam het tot 4 tegen 4 Ook Dr. Evertsz stemde met de katholieke leden tegen dit voorstel.

Bij den post 2o. sub *d onderartikel 92 bis. Verbetering van zout-bedrijf voor St Martin,* stelde de Heer Forbes voor, dezen post van 291,000 met 50,000 fl. de aankoop van een schoener te verminderen. Door de Heeren Prakken en Langemeyer werd deze post met kracht verdedigd. Desondanks werd het amendement Forbes aangenomen met 5 tegen 3 stemmen.

Bij den post *2o. sub g onderartikel 122ter goeding van overtochtskosten van 3 zusters verpleegsters,* had de Heer H. St. Muller een schriftelijk amendement ingediend, om deze post te doen vervallen.

Deze post werd verdedigd door de Heeren Zeppenfeldt, Ellis, Prakken en Evertsz en bestreden door den Voorzitter. Ook hier staakten de stemmen 4 tegen 4.

Alle overige artikelen werden zonder stemming aangenomen.

Donderdag namiddag ten 4 uur kwam de Raad opnieuw bijeen, om nog eens over de artikelen, waarover de stemmen gestaakt waren, hun stem uit te brengen.

Doch nu was ook de Heer Lansberg op zijn post. En nu werden deze 2 amendementen met 5 tegen 4 stemmen aangenomen, zoodat de fouragegelden en de overtochtskosten uit het ontwerp gelicht zijn. Het aldus gewijzigd ontwerp der menschelijkheids-begrooting werd nu zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

VERORDENING

TOT REGELING DER BRANDWEER

Memorie van Antwoord.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat men tegen de strekking van het ontwerp in het algemeen geen bezwaar had.

Het heeft niet in de bedoeling gelegen, dat in de sub 2 van artikel 2 genoemde plaatsen constant menschen aanwezig zullen moeten zijn; alleen de noodige brandbluschmiddelen zullen daar worden geborgen, zoodat de gewaarschuwde, bij die post ingedeelde manschappen weten, waar zij die zullen kunnen halen.

Natuurlijk zullen die plaatsen met oordeel worden gekozen.

Met de woorden „en in de eerste plaats zij, die zich vrijwillig voor het bedienen van brandbluschmiddelen hebben aangemeld", voorkomende in *a* en *b* van art. 4, lid 2, wordt bedoeld, dat voor eene benoeming het eerst in aanmerking zullen komen de vrijwilligers, maar dat, als zich niet genoeg vrijwilligers hebben aangemeld, de opperbrandmeester de bevoegdheid zal hebben ook andere te benoemen, teneinde de be-

schikking over het benoodigde aantal te krijgen. Hoe groot echter dat aantal zal zijn, is moeielijk reeds nu vast te stellen en het komt ondergeteekende dan ook niet wenschelijk voor dit thans te bepalen, daar het van veel omstandigheden, die nu niet alle zijn te voorzien, zal afhangen.

Het ligt niet in de bedoeling, dat de manschappen zullen rouleeren, maar er zal een zoodanige ruime sterkte worden genomen, dat eene voldoende bediening steeds aanwezig zal kunnen zijn.

De in het Voorloopig Verslag aangehaalde woorden van art. 5, in verband met art. 4, geven aan den opperbrandmeester de bevoegdheid om, wanneer zich meer vrijwilligers hebben aangemeld of wanneer meer militairen door den Commandant der troepen zijn aangewezen dan noodig zijn, daaruit eene keuze te doen, aangezien hij de persoon is, die over de geschiktheid der verschillende personen het best zal kunnen oordeelen.

Ook de benoeming van leidend en technisch personeel is aan hem opgedragen.

De kennisgeving, voorgeschreven in art. 10, lid 2, acht ondergeteekende noodzakelijk; de opperbrandmeester moet weten over hoeveel personeel en over wie bij op elk gegeven oogenblik zal kunnen rekenen.

Is deze kennisgeving voor sommigen, met het oog op hunne bezigheden of om andere redenen, te bezwarend, dan moeten zij zich niet opgeven als vrijwilliger, terwijl bij benoeming van nietvrijwilligers ook daarmede rekening zal worden gehouden.

Met art. 13 wordt geen inbreuk op art. 139 Regeeringsreglement gemaakt, daar nimmer het denkbeeld heeft voorgezeten iemand van zijn eigendom te ontzetten; de bedoeling van de bepaling is, dat men zal moeten dulden, dat brandschellen, bordjes met aanwijzingen en dergelijke aan gebouwen en getimmerten worden aangebracht.

Toegeven wordt, dat art. 15 wel wat al te ruim is geredirigeerd; eene andere redactie wordt dan ook voorgesteld in de hierbijgaande Nota van Wijziging.

Hoewel volkomen eens met de opmerking, dat ook het gebruiken van drank door het personeel der brandweer bij het blusschen van brand moet worden verboden, wil het ondergeteekende voorkomen, dat een dergelijke bepaling beter op haar plaats zal zijn in de instructie voor het personeel dan in deze verordening, die alleen de hoofdtrekken moet aangeven.

Partijen in de gevallen van art. 21 zullen zijn aan de eene zijde het Gouvernement en aan de andere zijde het betrokken lid van het personeel der brandweer of diens echtgenoote of verwanten.

Het werd niet noodig geacht de schadeloosstelling en de wijze, waarop deze toegekend dient te worden, in ieder geval door den rechter te doen bepalen en ook thans nog wil het ondergeteekende voorkomen, dat het onnoodig is om, wanneer de benadeelde of diens nabestaande genoegen neemt met de door het Gouvernement aangeboden schadeloosstelling, de zaak nog aan het oordeel van den rechter te onderwerpen, die dan natuurlijk nog veel te onderzoeken zal hebben, alvorens tot eene beslissing te kunnen geraken en aan formaliteiten zal moeten voldoen, terwijl partijen het volkomen eens zijn. De loop, zooals thans is voorgesteld, is veel eenvoudiger en pas als de benadeelde of diens nabestaande niet tevreden is met de aangeboden schadeloosstelling of met de wijze, waarop deze toegekend zal worden, zal de tusschenkomst van den rechter worden ingeroepen. Ondergeteekende kan het dan ook niet eens zijn met de hier aan het woord zijnde leden, dat de door hen voorgestane regeling de meeste waarborgen voor een billijke oplossing biedt; is de andere partij tevreden met de door het Gouvernement aangeboden schadeloosstelling en met de wijze, waarop deze zal worden toegekend, dan wordt, volgens ondergeteekende, aan de billijkheid niet te kort gedaan en is eene gerechtelijke tusschenkomst overbodig.

Nota van Wijziging.

Artikel 15 wordt gelezen als volgt:

„In geval van brand is ieder, die zich in de buurt bevindt en wiens hulp of bijstand door of van wege den opperbrandmeester wordt gevorderd, verplicht naar zijn vermogen aan die vordering te voldoen."

Willemstad, den 5n. Juli 1920.

De Gouverneur van Curaçao,

O. L. HELFRICH.

Berichten uit de Kolonie.

Hoe de Godsdienst bestreden wordt.

De vorige maand is te Haarlem een revolutionnair congres gehouden tegen de Anti-Revolutiewet.

Het socialistisch dagblad *Het Volk* geeft er een verslag van, waaraan we de volgende afschuwelijke passage ontleenen:

De afgevaardigde van Amsterdam (Schildersgezellen) gelooft, dat Heemskerk levensmoe is (*Gelach.*) Er moet anders opgetreden worden. De stakingsactie was te slap. Toen spr. nog in Zwitserland werkte, heeft hij met zijn makkers ijverig voor de revolutionairen in Rusland gewerkt. Er werd toen in het geheim gewerkt. Wij hebben daar *Christusbeedjes gegoten, maar daarin zaten dynamietbommen* (Beweging). *Ieder hartje van Jezus Christus had daar in Rusland een reuze-uitwerking* (Hilariteit). De voorzitter roept den spreker tot de orde. Wij zijn hier nu niet bijeen om over Rusland te spreken.

Kolthek (S. P.): Als je de actie zoo begint, vermoordt je haar bij voorbaat.

De afgevaardigde van de Schildersgezellen voortgaande betoogt, dat deze actie hier juist moet worden ingevoerd. Er moeten ondergrondsche organisaties worden gesticht. (Luid applaus).

En zulke „menschelfjke duivels'j werpen zich in onze dagen op om de maatschappij te hervormen, ook in ons dierbaar Nederland!

God behoede ons land voor het afschuwelijk sinister bedrijf dier onmenschen en rekene hun hun misdadigen opzet niet aan!

Hoedenschool.

Vorige week Woensdag werd op de school te Pietermaai door een bijzonder groot getal leerlingen het diploma behaald. Uit het *Stadsdistrict* verkreeg Carmen Namias diploma D met noot en Susanita Kunst dipl D; verder Sofia Maduro en Luisa Leonce dipl C.

Van *Santa Rosa* Urania Lampe, Clara Rodriguez, Rosaura Daal, Elenita Debarie, Julita Penso, dipl D, en Florence Schoop, Rosaura Evertsz, Servania Lopez, Johanita Pietersz dipl C.

Van *Montagna* Eufemia Zagaray, Virginia Schot, Maria Martis, Ignes Steba allen dipl D, de eerste *met noot*

Van *Bonaire* Rosa Visser, Helena Muller, Clara Nicolaas, Geertruida St. Jago dipl D en Alexandrina Visser dipl C.

Van *Aruba* Petronilia Kock dipl C.

Aan allen onze gelukwenschen.

Saint-Martin.

Deze week kwam de „Estelle" hier aan met 25 passagiers, en ook de „Virginia" is op komst met nog 25 passagiers, die allen naar de Ver. Staten trekken, om daar hun geluk te gaan beproeven.

De „Virginia" zal men trachten wat vlugger te leeren loopen door er een nieuwe kiel onder aan te leggen.

Aruba.

Vorige week kwam er op Aruba een goulet aan met 205 passagiers van Cuba. De toestand van die passagiers is aan boord eenvoudig slecht geweest, wat niet te verwonderen is bij zulk een opeenhooping van menschen als of het vrachtgoed is. Van hieruit mogen slechts een heel beperkt getal passagiers worden medegenomen Op de terugreis stoort men zich niet aan onze wetten. Naar men zegt is een bedrag van 80.000 fl. aan bespaard geld meegebracht.

Een Oud-bekende.

De Heer MORREN, Rijksarchivaris, die in het begin van 1918 in onze Kolonie vertoefde in verband met het overbrengen van ons Koloniaal Archief naar den Haag, is den 1n. Juni te Soerabaya (Java) overleden, waar hij vertoefde om de archieven te bestudeeren voor de geschiedenis van Soerabaya, die hij van plan was te schrijven.

De West Indische Gids.

Bij het verschijnen van den 2den jaargang is de *West Indische Gids* in een nieuw kleedje gestoken. De reden daarvan zal wel zijn, dat het tijdschrift nu door een andere firma nl. MARTINUS NIJHOFF in den Haag wordt uitgegeven.

Dit eerste nr. (Mei aflevering) bevat de volgende artikelen:

Sporen van vóórhistorische bewoners van Suriname (met afb.), door J. W. Gonggrijp. — De toekomst van Suriname als suikerland, door Tj. Pyttersen. — De Zending der Herrnhutters, onder de Indianen in Berbice en Suriname, 1738—1816, door H. Weiss. — De Curaçaosche begrooting voor 1920, door Mr. B. de Gaay Fortman. — De stichting van de Portugeesch Joodsche Gemeente en Synagoge in Suriname, door Mr. R. Bijlsma. — Uit de Pers. — Bibliographie.

Aanwas van Vermogen.

De 20 groote stoomvaartmaatschappijen in ons land boekten in de oorlogsjaren een vermogensvermeerdering van minstens 500 millioen.

7 textielfabrikanten in Almelo, die in 1914 gezamenlijk aangeslagen waren voor f 173.000, waren in 1918 aangeslagen voor f 4 553.000.

Minister de Visser.

In de „Middenstandsbond" wijdt D. Hans Redacteur van de *Telegraaf* en Voorzitter van den Nederl. Journalistenkring (dezelfde die bij het optreden zoo fel op dit Ministerie lostrok) een artikel aan Minister De Visser, waarin wij o. a. lezen:

„De wet De Visser zal een monument worden in de onderwijshistorie van ons vaderland.

„Met stijgende bewondering hebben we dezen bewindsman tijdens de behandeling gevolgd. Om twee redenen. In de eerste plaats om de wijze, waarop hij de stof beheerschte. Hij zat er heelemaal „in". Wie denkt, dat dit vanzelf spreekt voor een minister, die zoo'n eigen wet verdedigt, vergist zich. Maar dr. De Visser beheerschte het ingewikkelde ontwerp volkomen en wist door het labyrinth van artikelen met gesloten oogen den weg. En dan de manier, waarop hij zijn werk verdedigde. Vrijwel doorloopend improviseerend, zich nooit vergissend, altijd ad rem en altijd paraat, immer opgewekt, beantwoordde hij de sprekers volledig, zonder eenige aanteekening te raadplegen. Het was knap werk, en we hebben iets dergelijks in de vele jaren, dat we op de pers-tribune van het parlement zitten, zelden of nooit meegemaakt. Wij, journalisten, die van boven af op het gewoel neerzien, hebben den Minister bewonderd."

Onderwijs--Salarissen.

VRAAG van den heer **Juten** betreffende het in aanmerking brengen bij de regeling der onderwijzerssalarissen van diensttijd bij het openbaar of bijzonder lager onderwijs in Nederlandsch Oost- en West-Indië. (Ingezónden 9 Juni 1920.)

Meent de Minister niet, nu hij bevorderen zal, dat de onderwijzerssalarissen bij Koninklijk besluit zullen worden geregeld, als diensttijd ook in aanmerking moet worden gebracht de tijd, doorgebracht in dienst, zoowel van openbare als van bijzondere lagere scholen, als hoofd en als onderwijzer tot bijstand van het hoofd der scholen, aan scholen in Nederlansch Oost- en West-Indië?

ANTWOORD van den heer **de Visser**, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. (Ingezonden 17 Juni 1920,)

„Bij Koninklijk besluit van 2 Juni 1920 n°. 18, opgenomen in de „Nederlandsche Staatscourant" van 10 Juni 1920 n°. 111, is bepaald, dat als diensttijd, bedoeld in art 26*septies*, eerste lid, der wet tot regeling van het lager onderwijs voor het berekenen der jaarwedde van de onderwijzers mede in aanmerking komt de diensttijd als leeraar of onderwijzer doorgebracht aan eenige, bij dat besluit aangewezen, inrichtingen van onderwijs, zoowel openbare als bijzondere, indien zij althans niet naar haar aard uitsluitend tot één van deze beide takken van onderwijs behooren.

Onder de bij dat besluit aangewezen inrichtingen van onderwijs behoo- o.m. „lagere scholen in Nederlandsch Oost- en West-Indië".

Uit het vorenstaande blijkt, dat genoemd Koninklijk besluit genomen is ter uitvoering van artikel 26*septies*, eerste lid, der thans geldende wet tot regeling van het lager onderwijs, en derhalve geen verband houdt met het voornemen, om ingevolge de in behandeling zijnde nieuwe onderwijswet de jaarwedden der onderwijzers bij Koninklijk besluit te regelen."

Kon. W. Ind. Maildienst.

In het verslag over 1919 van de N. V. *Koninklijk West-Indische Maildienst*, te Amsterdam, wijst de directie er op, dat na de beëindiging van den oorlogstoestand de terugkeer tot den normalen toestand voor de maatschappij met veel moeilijkheden gepaard ging. De door de Amerikaansche Regeering in 1918 in beslag genomen schepen werden in de eerste helft van het afgeloopen jaar teruggegeven en stelden in staat de verbinding tusschen Nederland en West Indië, welke in het begin des jaars hervat was evenals die tusschen New-York West-Indië, te handhaven. Ten gevolge van de late oplevering der mailschepen *Crijnssen* in November jl.) en *van Rensselaer* (in Januari jl) zusterschepen van de *Stuyvesant* en de noodzakelijkheid het S. s *Nickerie* langdurige herstellingen te doen ondergaan, was het evenwel niet mogelijk, de schepen zoo dikwijls en regelmatig te doen vertrekken, als wel gewenscht geweest zou zijn, ondanks de hulp door de vrachtschepen der Kon. Ned. Stoomboot Mij. verleend. De congestie in de verschillende havens, met name New York, vermeerderde de moeilijkheid in niet geringe mate. De directie streeft er intusschen naar zoo spoedig magelijk tot een geregeld vaarplan voor de verschillende lijnen terug te keeren.

Met haar drie nieuwe mailschepen hoopt de Mij een driewekelijkschen dienst op Venezuela, Curaçao, Colombia, Costa Rica en Colon te kunnen volhouden. De andere mailschepen varen op de lijn naar Suriname Venezuela, Curaçao, Haïti en New-York, terwijl de lijn door het Panama-kanaal naar de Westkust van Zuid-Amerika met behulp van vrachtschepen der K. N. S. M. wordt uitgevoerd. Een vierde lijn met vrachtschepen heeft de onlangs naar St Thomas, Porto-Rico, Sto Domingo, Haïti, Zuid Cuba, Jamaica en Guatemala ingericht. De schepen op de beide laatste diensten loopen Hamburg op de uitreis aan.

De hoeveelheid lading van Europa liet zeer veel te wenschen over; bij meer geregelde toestanden zal de uitvoer zich echter, naar men mag vertrouwen, ontwikkelen Het aanbod van goederen ter verscheping naar Europa was gedurende het grootste deel van het jaar overvloedig, later nam het tengevolge van de daling van de meeste Europeesche valuta's sterk af. In het vervoer tusschen New-York en West Indié heeft de Mij meer en meer met concurrentie onder Amerikaansche vlag te kampen.

Verliezen van schepen had men niet te betreuren.

De nieuwe mailschepen der Mij zijn voor het stoken van olie ingericht.

Een groot succes.

Nadat de voorzitter van het Dagel. Bestuur de aandacht der directie van de *N. V. Zuid-Afrikaansche Scheepvaart-Mij.* gevestigd had op de omstandigheid, dat jongelieden die vanuit Zuid-Afrika aan Nederlandsche Universiteiten wenschten te gaan studeeren, wegens de overtochtsprijzen door genoemde Maatschappij geheven, liever gebruik maakten van Engelsche stoomvaartlijnen, heeft het bestuur van de *Holland-Zuid-Africa-Lijn* beslist, dat jongelieden als hierboven bedoeld, in den vervolge **kosteloos** zullen worden vervoerd.

Een „*hoezee*" voor een dergelijke royale beschikking, die bewijst, hoezeer de directie van de *Zuid-Afrika. Scheepv. Mij.* voelt voor onze stambelangen.

Van harte hopen wij, dat deze kranige daad algemeen bekend moge worden en geen enkel Zuid-Afrik. jongeling het in den vervolge nog in zijn hoofd zal krijgen om bij de overvaart naar Nederland, gebruik te maken van een Engelsche stoomvaartlijn.

Zegt het voort. Ter navolging.

(*Neerlandia.*)

Curaçaosche Handelmaatschappij.

Aan het jaarverslag ontleenen wij:

„De uitkomsten van de werkzaamheden onzer Maatschappij in het afgeloopen boekjaar zijn gunstig te noemen; hoofdzakelijk werd dit resultaat verkregen door onze overzeesche vestingen.

Het scheepvaartbedrijf op Curaçao met onze eigen zeilschepen leverde wederom goede resultaten op. Voor de beëindiging van den Europeeschen oorlog konden de importzaken, van het Hoofdkantoor zich herstellen, terwijl de exportzaken, hoewel nog aan vele belemmeringen onderhevig, zich gaandeweg konden verbeteren.

Ten einde op Curaçao over een goedgelegen terrein te beschikken om daarop een kantoorgebouw te kunnen zetten, heeft onze Maatschappij twee perceelen aan de Handelskade te Willemstad aangekocht

Uit de winst gemaakt voor ons Bijkantoor Curaçao werd f 9000 afgeschreven op de aandeelen in het zeilschip *Frisia.* Aangezien het zeilschip *Hollandia* in begin 1920 tot bevredigenden prijs verkocht is, was er geen aanleiding tot verdere afschrijving.

De Heer Casp. Peereboom heeft den wensch te kennen gegeven als Directeur af te treden."

Officiëele Berichten.

De Gouverneur heeft bepaald, dat op den verjaardag van Hare Majesteit Koningin Moeder op Maandag, den 2den Augustus a.s. bij zonsopgang de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland en op de gouvernementsvaartuigen zullen worden geheschen, en met zonsondergang zullen worden gestreken.

Aan den derden kommies 2e klasse M. E Pietersz is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

R. Westers en P. A. de Windt zijn benoemd tot tijdelijke kommiezen der belastingen alhier.

De agent van politie eerste klasse L. Bouman is tijdelijk belast met de functiën van hoofdagent.

Aan den hulpseiner bij den post voor D. T. alhier W. A. Conner is veertien dagen verlof verleend.

De heer G. van der Plaats is belast met de waarneming der betrekking van assistent-landbouwkundige in deze kolonie, met standplaats St. Martin N. G.

De heer W. J. F. Mussenden is benoemd tot voorzitter, en de heeren H. J. M. Exler S. R. Sales tot leden van den voogdijraad op St. Eustatius.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Juni 1920 aandeden met vermelding van hunne gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Juni.	83	18,579	16,729	45	302,949	189,946
Vorige maand	451	92,018	84,345	226	1,399,490	863,266
Totaal.	534	110,597	101,074	271	1,702.439	1,053,212

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Officiëele Berichten.

(van de vorige week.)

De eerste klerk op Aruba, H. E Lampe is uit slands dienst ontslagen.

Bevorderd zijn : de tweede klerk P. B. Gorsira tot eerste klerk, en de tweede beambte, Mej. A. A. Ecker tot tweede klerk.

Het hoofd van den post voor D. T. op Aruba, C. A. Beaujon, is eervol ontheven uit die betrekking en benoemd tot seiner tweede klasse bij den post op Curaçao, en de seiner 2e klasse, P. J. Frigerio benoemd tot hoofd van den post op Aruba.

De fusilier L. Wever is op zijn verzoek eervol ontheven van zijne werkzaamstelling bij de politie.

Aan den eersten kommies 2e klasse op Aruba, D. Davelaar, is tot herstel van gezondheid een maand verlof naar Curaçao verleend.

Aan den tweeden kommies 2e klasse alhier, P. A. van der Veen, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's land dienst verleend.

De heer Mr. F. G. Schalkwijk, Referendaris ter Provinciale griffie van Noord-Holland, met verlof, is belast met de waarneming van het ambt van lid van het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

De tweede beambte Ph. F. de Haseth CGz. is bevorderd tot eersten beambte.

Aan den onderwijzer aan de Hendrikschool alhier L. Vente is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De fuselier J. H. A. Koenders is op zijn op zijn verzoek eervol ontheven van zijn werkzaamstelling bij de politie.

Tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse zijn benoemd J. C. Doran, J. Kerrebijn, S. R. Pietersz, F. P. Nanooy, A. N. Goeloe en A. B. Emers.

De fuselier A. H. Wels is op zijn verzoek eervol ontheven van zijn werkzaamstelling bij de politie.

Mej. C. F. Wever is aangesteld tot tijdelijke schrijfster op het ontvangerskantoor op Aruba.

Buitenland.

Echtscheiding in Engeland.

Er is thans een nieuwe wet in bespreking in het parlement, om echtscheidingen te vergemakkelijken. Wanneer deze wet wordt aangenomen, zal het mogelijk zijn om echtscheiding te verkrijgen alleen door gezamenlijke overeenkomst. De toestand zal hier dan erger zijn op dat gebied, dan in sommige streken van Noord-Amerika.

Zelfs de Anglikaansche geestelijkheid is sterk tegen de nieuwe wet, en men vreest reeds een conflict tusschen de Staatskerk en het gouvernement.

Op eene openbare vergadering in de „Central Hall", waar deze wet onder het voorzitterschap van Lord Selborne werd besproken, zei Father Bernard o.m. het volgende:

„Die man met hooge beginselen, de Koning van Engeland, heeft aan zijn volk gezegd, dat de werkelijke macht van het rijk rust in de huizen en huisgezinnen van het volk.

Deze wet zal de slechtste hartstochten der menschen doen uitkomen, en zal de geheele samenstelling van het huiselijk leven ondermijnen en vernietigen."

In een geruchtmakend echtscheidingsproces tusschen een vliegenier van 21 jaar en een meisje van 17 jaar na twee jaren huwelijksgeluk of ongeluk, maakte de rechter Judge Horride de volgende opmerking, die hem hoogstwaarschijnlijk het praedicaat van „ouderwetsch" zal geven, doch welke opmerking zonder twijfel juist is.

Hij zeide na het eindigen van het proces:

„Er heerscht tegenwoordig een vrijheid tusschen jonge meisjes en jonge mannen, die oudere menschen als ik ben, ten zeerste afkeuren, een vrijheid, die zooals in dit geval het leven van twee menschen heeft verwoest."

Tegen de echtscheiding.

Te Birmingham heeft voor 't eerst sedert 1914 de groote organisatie van Katholieke jonge mannen, de C. Y. M. S. vergaderd. Deze Society telt thans 20,000 leden over 200 afdeelingen.

Pater Bernard Vaughan sprak over de gevaren van het Spiritisme, hetwelk hij vergeleek met een geestelijke cocaïne, een duivelsch bedwelmingsmiddel.

De Aartsbisschop Mgr. Mc. Intyre wees op de toenemende echtscheidingen en stelde een motie van protest voor, waarin het ingediende wetsontwerp tot vergemakkelijking daarvan wordt veroordeeld als strijdig met Gods bevel, met de zedelijkheid en de belangen der gezinnen.

Deze motie werdt in het stampvolle theater met algemeen handopsteken aangenomen.

De niet-katholieke pers heeft weer de aardigheid om echtscheiding te vergelijken met de ongeldigheidsverklaring van sommige huwelijken.

Alsof te constateeren, dat er geen band bestaat, hetzelfde zou wezen als het doorsnijden van een band die wél bestaat.

G. K. Chesterton heeft onlangs een boek over de echtscheiding geschreven: The superstition of Divorce, het Bijgeloof der Echtscheiding, waarin hij, hoewel zelf niet katholiep, de leer der kerk met kracht en geest verdedigd

Bekeerlingen.

In het tijdschrift *America* worden eenige cijfers gepubliceerd betreffende het getal bekeerlingen uit andere belijdenissen of uit het ongeloof tot de Katholieke Kerk in de Ver Staten.

Helaas hebben niet alle diocesen daaromtrent opgaven verstrekt, doch voor zoover bekend, zijn in 1919 meer dan 21,000 bekeerlingen in de kerk opgenomen.

Daarbij is opvallend, dat bekeeringen in de Zuidelijke Staten veel meer voorkwamen dan in de Noordelijke, hoewel juist in het zuiden door gebrek aan priesters de zielzorg zeer zeer onvoldoende moet heeten.

In Engeland verscheen het jaarverslag van The Converts' Aid Society, het genootschap tot hulp aan convertieten over 1919. Deze organisatie stelt zich ten doel, moreele en stoffelijke hulp te verschaffen aan degenen, die door katholiek te worden dikwijls in moeilijke omstandigheden geraken en door een begrijpelijk gebrek aan aanpassingsvermogen ook vaak blijven.

Er is nu te Oxford een Bekeerlingenhuis geopend, waar pasbekeerden een tijdlang rustig kunnen verblijven.

De Society werd gesticht door kardinaal Vaughan in 1896 en heeft sedert dien tijd bv. reeds meer dan 130 protestantsche predikanten voortgeholpen.

Onlangs is weer een aanzienlijke Anglicaansche geestelijke, Rev. Muishead met zijn echtgenoote in de St. Aloysius kerk te Oxford opgenomen.

Hij wou niet droog worden.

De 12000 ton metende Oceaanstoomer. „Finland", op weg naar New-York, heeft een vreemde passagier naar het „droge land" gebracht.

Aan boord bevond zich n.l. een Amerikaan, Peel genaamd, die zich daags te voren in het gezicht der Amerikaansche kust, nog eens te goed wilde doen aan het parelende vocht, dat champagne heet, blijbaar uit protest tegen het al te radicale afschaffingssysteem van zijn vaderland. Na een ontzagwekkende hoeveelheid van het edele nat te hebben gesauvoureërd, kreeg hij plotseling allerlei vreemde invallen.

Met een waar dronkemans-élan verscheurde hij voor de oogen der verbaasde eerste-klassepassagiers een serie honderd-pond biljetten.

Na deze financieele krachtproef wilde hij een klein bewijs geven van zijn physieke superioriteit.

Met niet al te vasten gang klom hij, op het sloependek en voerde daar ten aanschouwe van zijn reisgenooten eenige exotische dansen uit, terwijl het schip door de hooge zeeën sterke slingerde.

Ten slotte begaf hij zich naar de rooksalon, gewapend met een zwaren ijzeren pook en sloeg alles kort en klein, kristallen en lichtkronen, ruiten, deuren, ens; totdat hij eindelijk door een tiental gerequireerde matrozen werd overweldigd en „naar kooi" gebracht."

Die heer is een zeer verdienstelijk man; hij heeft op de meest duidelijke wijze aangetoond, hoe vervelend het is, wanneer men al te droog wordt en hoe amusant, als men zich de noodige alcoholica verschaft.

Bekendmaking.

Ondergeteekende maakt hierbij bekend, dat hij van af den 26n Juli e. k. op de in het 5de district van dit eiland gelegen plantage „St. Patrick" jacht op wilde katten zal maken en dat hij niet aansprakelijk is voor schade, toegebracht aan losloopende dieren op die buitenplaats.

Curaçao, den 22 Juli 1920.

1—3 J. H. de Haseth.

Curaçaosche Bank.

Gouvernements-bank.

IN EN VERKOOP VAN WISSELS op:

Nederland, New-York en Parijs.

CIRCULATIE-BANK.

Mededeeling van de Directie.

De voorraad bankbiljetten van f 1.— en f 2,50 is uitgeput. Op 19 April j.l. werd per kabel nieuwe biljetten besteld, welke bestelling den 8sten Juni telegrafisch herhaald werd.

De bankbiljetten zullen steeds in betaling moeten worden aangenomen, indien zij van het nummer en de handteekeningen voorzien zijn.

De Directie geeft tot inwisseling voortdurend gelegenheid.

Curaçao, den 12 Juli 1920.

De Voorzitter,
PRAKKEN.
De Secretaris,
A. KRAFFT.

2—3